

[Landbrugsministeren.]

højelse af de gældende maksimumsbeløb for lån af statskassen på 10 000 kr. og 12 000 kr. til 16 000 kr. og 20 000 kr., hvilken forhøjelse anses for begrundet i den almindelige prisudvikling.

Den afdragsfri periode for grundforbedringslånene, der hidtil har været på 3 år, foreslås nedsat til 1 år, og afdragsperioden for lån til kalkning med pulveriseret kalk foreslås nedsat fra 7 år til 5 år.

Disse nedsættelser er anset for ønskelige af realkreditkommissionen under hensyn til, at grundforbedringslånene har fortrinsret i de grundforbedrede ejendomme, men vil tillige medføre, at lånene kommer til at betyde en mindre belastning af statskassens og andre långiveres midler.

Renten for lånene af statskassen foreslås forhøjet fra 4½ pct. til 5½ pct., og endelig er der i forslaget § 1, stk. 2, og § 4 i overensstemmelse med realkreditkommissionens betænkning medtaget bestemmelser om, at forlænget afdragstid fremtidig skal godkendes af landbrugsministeriet i stedet for af grundforbedringsudvalgene, og om, at realkreditinstitutionerne, ligesom det var tilfældet før 1951, skal have en repræsentant i hvert af grundforbedringsudvalgene.

Som allerede nævnt er forslaget for en del en genindførelse af tidligere gældende bestemmelser, og jeg anbefaler det til hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Jeg har endvidere den ære for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om udlån til foranstaltninger vedrørende staldhygiejne.*

Af de Marshallmidler, der ved den i 1950 og 1952 gennemførte lovgivning blev stillet til rådighed til udlån til bl. a. modernisering og rationalisering af erhvervsvirksomheder inden for landbruget, har der i alt været afsat 91,5 mill. kr. til udlån til staldhygiejneforanstaltninger. Disse midler er nu opbrugt, men det betydelige antal andragender om lån til staldhygiejneforanstaltninger, der stadig indkommer, viser, at der fortsat er et stort behov for disse lån. Det er jo også af den største interesse, at staldene bliver isoleret mod fugt og kulde, hvad der medfører en besparelse i fodermængderne i den animalske produktion og dermed en formindskelse af importen af foderstoffer.

Ved nærværende forslags § 1 foreslås landbrugsministeren bemyndiget til i finansårene 1956-57 og 1957-58 at anvende indtil 6 mill. kr. til udlån til ombygning med ventilering eller isolering for øje af staldbygninger og hønsehuse, reparation af staldtage og brandsikring af staldlofter samt endvidere nyopførelse af stalde og hønsehuse i tilfælde, hvor det ikke skønnes økonomisk forsvarligt at foretage de nævnte foranstaltninger på de eksisterende bygninger.

Den udlånsvirksomhed, som skal muliggøres ved denne lov, er en fortsættelse af Marshalllovgivningen, og forslaget er, som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, udarbejdet i overensstemmelse med de hidtil gældende bestemmelser i lov nr. 238 af 27. maj 1950 med senere ændringer samt i overensstemmelse med den i de senere år gennemførte og af folketingets Marshalludvalg godkendte praksis.

Ifølge lovforslagets § 2 er maksimum for lånene 7 500 kr., og udlånsrenten er fastsat til 5½ pct.

Med disse bemærkninger tillader jeg mig at anbefale lovforslaget til en hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Den første sag på dagsordenen var:

Spørgsmål til ministrene.

Af *Bøgholm* til stats- og udenrigsministeren:

„Er stats- og udenrigsministeren villig til at instruere den danske delegation til De Forenede Nationer om at foreslå, at observatører for FN får lejlighed til i Ægypten at undersøge den behandling, fremmede statsborgere og medlemmer af det jødiske trossamfund i de sidste uger har været genstand for?“

Bøgholm: Det forhold, at De Forenede Nationer har ment det nødvendigt at gribe ind over for de forskellige aktioner imod Ægypten, er af præsident Nasser på en overmåde dristig måde blevet opfattet som grønt lys for forskellige diktatoriske forholdsregler. Det er forholdsregler, der ikke blot går imod menneskerettighedernes erklæring, som den opfattes og praktiseres i alle kulturlande, men det er også forholdsregler,

[Bøgholm.]

der går stik imod den Genèvekonvention om civilbefolkningens retsstilling, der er medunderskrevet af Ægypten.

De faktiske forhold ligger således, at der er udvist af Ægypten de engelske og franske statsborgere, som har betydet så overordentlig meget for hele den økonomiske udvikling i landet. Disse engelske og franske statsborgere har kun fået lejlighed til at tage lommepenge med sig, da de forlod Ægypten. Deres ejendom er for en nominel betaling blevet solgt til ægyptiske interesser. Ved udrejsen har der fundet en optræden sted fra ægyptisk side, først og fremmest over for engelske kvinder, der ganske strider mod enhver form for anstændighed.

Endnu alvorligere er den behandling, der er blevet medlemmer af det jødiske trossamfund til del. Jeg beskylder den ægyptiske regering for at have taget gidsler i statsløse jødiske familier. Denne optræden fra ægyptisk side er af en karakter, der gør det nødvendigt at få den undersøgt. Gennem den politik, der er ført i De Forenede Nationer, har De Forenede Nationer, i alt fald fra et moralsk synspunkt, overtaget et ganske særligt ansvar for forhold i Ægypten. Det er derfor min opfattelse, at det ville være rimeligt og rigtigt, om der af De Forenede Nationer udsendes observatører til på stedet at undersøge, om de anklager, der er blevet fremført mod Ægypten, er rigtige eller ikke. Observatørernes indberetning til De Forenede Nationer vil da kunne blive udgangspunkt for en overvejelse af, hvorvidt og i hvilket omfang De Forenede Nationer mener at burde handle.

Jeg har stillet mit spørgsmål til den højtærede stats- og udenrigsminister, da jeg gerne ville kende regeringens stilling til dette, og det er mit håb, at man inden for regeringen bedømmer sagen på samme måde, som jeg gør det.

Minister Ernst Christiansen: De i pressen fremkomne meddelelser om den behandling, den ægyptiske regering skulle have givet engelske og franske statsborgere og medlemmer af det jødiske trossamfund, har påkaldt regeringens opmærksomhed. Bl. a. under hensyn til, at det her drejer sig om en humanitær opgave, blev den danske delegation ved FN derfor i begyndelsen af

december instrueret om i samråd med den norske og den svenske delegation at undersøge mulighederne for at få tilslutning til et helst fællesskandinavisk forslag om at give FN-observatører adgang til i Ægypten at undersøge baggrunden for de fremkomne klager over ægyptiske myndigheders behandling af dér bosatte fremmede.

Denne henvendelse kom til delegationen i FN, dagen før jeg forlod New York. Vi havde da allerede taget spørgsmålet op til behandling, og delegationen har efter min afrejse arbejdet videre med denne sag. Den har således gentagne gange drøftet sagen både med den svenske og den norske delegation og med FNs sekretariat.

Af svar, der hidtil er indløbet, fremgår det, at generalsekretariatet følger sagen med opmærksomhed og prøver at tilvejebringe klarhed over, hvilke tildragelser der faktisk har fundet sted. Den senest — nu i formiddags — modtagne rapport fra vor delegation går ud på, at generalsekretærens bestræbelser vedrørende behandlingen af fremmede i Ægypten er meget intensive og inkluderer detaljerede drøftelser med ægyptiske myndigheder. Vi forventer, at der i løbet af kort tid vil foreligge en beretning fra generalsekretæren om hele spørgsmålet. Vi ved også, at såvel amerikanerne som — og det er jo meget naturligt — den engelske og den franske regering følger spørgsmålet med den største opmærksomhed, uden at disse stater dog endnu har fundet det rigtigt at bringe sagen frem i FN.

Under disse omstændigheder har delegationen indtil nu ikke ment at burde stille et egentligt forslag om udsendelse af observatører til Ægypten. Efter instruks fra regeringen fortsætter delegationen imidlertid sit arbejde med sagen. Jeg kan forsikre det ærede medlem om, at regeringen fortsat følger spørgsmålet med stor opmærksomhed og i givet fald vil yde sin medvirken til at opnå en bedre behandling af de mennesker, det drejer sig om, og som jo ganske uforskyldt er kommet i en nødsituation.

Således som FNs aktion i Suezspørgsmålet hidtil er forløbet, må det være FN magtpåliggende at hindre overgreb og uretfærdig behandling af disse mennesker.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Af *Ole Bjørn Kraft* til ministeren for offentlige arbejder:

„Vil den hidtidige plan, hvorefter Nordjylland skulle blive fjernsynsdækket ved udgangen af 1957 eller senest i foråret 1958, blive fastholdt og de fornødne bevillinger givet til etablering af fjernsynssenderen i Frejlev?“

Ole Bjørn Kraft: Det svar, som den højtærede minister for offentlige arbejder i går gav på en forespørgsel om fjernsynssenderen i Frejlev, forekom mig ikke tilfredsstillende, og jeg er overbevist om, at det heller ikke er tilfredsstillende for den norjyske befolkning. Det er grunden til, at det spørgsmål, jeg har stillet til den højtærede minister for offentlige arbejder, ikke er blevet taget af dagsordenen for i dag, men er blevet fastholdt, for at jeg om muligt kunne formå den højtærede minister til at uddybe sit svar, og allerbedst, om det kunne lykkes at formå den højtærede minister til at tage sagen op til fornyet overvejelse, så bygningen af denne sender kunne blive fremskyndet. Grunden til mit spørgsmål er den enkle, at befolkningen i Nordjylland simpelt hen føler sig rigtig dårligt behandlet i denne sag, og jeg kan ikke andet end synes, at den opfattelse er rigtig. I denne forbindelse vil jeg gerne fremdrage et par eksempler; det hele har jo sammenhæng med radiofonien.

I december 1953 blev det stillet i udsigt, at der ville blive indrettet en FM-sender i Ålborgs nærmeste opland i løbet af et år. Det trak i langdrag, men endelig i maj 1955 meddeltes det, at bygningen af senderen ville blive påbegyndt på Frejlev bakke i løbet af nogle måneder, således at udsendelserne kunne begynde i foråret 1956. Det trak imidlertid stadig væk i langdrag; først i november måned begyndte man at rejse senderen, og nu endelig er den kommet i gang. Man er glad for senderen deroppe; udsendelserne er fine og glæden stor. Men derefter vender man sig ganske naturligt til spørgsmålet: hvordan vil det nu gå med fjernsynet? Skal det også trækkes i langdrag på samme måde, som det skete med FM-senderen? Og det ser det unægtelig ud til. Efter lange overvejelser var der, som ministeren også oplyste i går, truffet beslutning om, at fjernsynet i Nordjylland skulle komme i drift i foråret 1958; ja, der

var endogså et tidspunkt, da man talte om, at det skulle kunne lykkes at få det i drift i slutningen af 1957. Og så hører vi altså nu i går af den højtærede minister, at sagen er udsat på ret ubestemt tid, således at stationen rimeligvis først vil kunne komme i drift i 1959. Det har vakt en ganske overordentlig stor skuffelse i hele denne del af landet. Mange har allerede anskaffet sig apparater og sat antenner op i håb om allerede nu at kunne tage udsendelserne fra Århus, men det er kun meget sjældent, at det kan ske på tilfredsstillende måde. Derfor havde man naturligvis håbet på, at der hurtigt ville komme en sender, som kunne blive til glæde for seerne deroppe. Man må jo ikke glemme, at lytterne i Nordjylland har betalt den forhøjede radiolicens som alle andre, og de har da virkelig også krav på at blive delagtiggjort i det fremskridt, som forhøjelsen skulle finansiere. Man føler sig derfor i Nordjylland rigtig dårligt behandlet.

Man retter bebrejdelserne imod radiofoniledelsen, men det er dog vist forkert, og det er også en af grundene til, at dette spørgsmål er blevet fastholdt. Det er jo efter alt, hvad jeg kan forstå, den højtærede finansminister, der er den onde ånd i hele denne sag, og at rette bebrejdelserne mod ministeren for offentlige arbejder er måske også uretfærdigt og i virkeligheden at rette bager for smed. Jeg håber imidlertid, at den højtærede minister for offentlige arbejder vil tage sagen op igen i regeringen, og at regeringens beslutning kan ændres; det vil blive modtaget med meget stor beklagelse, hvis den bliver fastholdt. Naturligvis henviser man til, at der skal spares, men jeg vil gerne herom sige: hvorfor er det altid, når det drejer sig om nordjyske forhold, at der skal spares? Det er faktisk tilfældet, medens man, når det drejer sig om andre dele af landet, er meget hurtigere i vendingen, end man har været i denne sag.

Ministeren for offentlige arbejder (Lindberg): Det er vel forståeligt, at det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft ikke er tilfreds med det svar, som jeg i går gav på en forespørgsel fra det ærede medlem hr. Peter Kristensen (Ålborg) om det samme emne. Jeg kan blot sige til det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft, at heller ikke jeg

[Ministeren for offentlige arbejder.]

er tilfreds med den stedfundne udvikling. Jeg kan vel tilføje, at den højtærede undervisningsminister er mindst lige så utilfreds, som det ærede medlem og jeg er, men ministeriet for offentlige arbejder har gjort, hvad vi kunne for at få fremmet denne sag i overensstemmelse med de planer, der var lagt. Der er sket det, at finansministeren — på grund af de sparebestræbelser, som jo er i gang, og som jeg forstår det høje ting stort set er enige om er nødvendige — har ønsket at strække anlægsprogrammet. Det er årsagen til, at der ikke sker noget med fjernsynssenderen deroppe, ikke nu i 1957 og antagelig heller ikke i 1958. Det er der ikke noget at gøre ved. Vi har som sagt kæmpet en kamp for at få sagen fremmet så hurtigt som muligt, og det er udelukkende sparebestræbelserne, der er skyld i, at vi ikke kan opfylde de forventninger, man havde stillet til at få en fjernsynssender dér.

Ole Bjørn Kraft: Jeg kan i anledning af det svar, som den højtærede minister for offentlige arbejder har givet, kun udtrykke min store medfølelse med den højtærede minister, og den medfølelse vil jeg også gerne udstrække til den højtærede undervisningsminister; tænk, at de virkelig har været så svage i en sag af denne karakter, at de ikke har kunnet få deres vilje igennem i ministeriet! Måske kan det hjælpe dem, at de nu har fået at vide, at de har en meget stor del af befolkningen bag deres ønske. Mon det ikke var muligt at tage denne sag op igen?

Ministeren for offentlige arbejder (Lindberg): Jeg takker for medfølelsen.

Formanden: Jeg gør opmærksom på, at forretningsordenen kun hjemler ret til at stille tillægsspørgsmål i anden omgang.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Derpå foretoges:

Tredje behandling af forslag til lov om statsgaranti ved betalingsaftaler med udlandet og om udstedelse af statsforskrivninger i forbindelse med sådanne aftaler.

(Anden behandling findes i tidenden sp. 1484).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges med 103 stemmer mod 4; 7 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive stillet statsministeren.

Derpå fulgte:

Tredje behandling af forslag til lov om indfødsrets meddelelse m. v.

(Anden behandling findes i tidenden sp. 1418, indfødsretsudvalgets tillægsbetænkning i tillæg B. sp. 107).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 111 stemmer; 7 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive stillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om udlån til statshusmandsbrug m. m.

(Første behandling findes i tidenden sp. 955, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 117).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.